

Thailand: gezinshulp aan tweehonderd kinderen per jaar

TEKST ARNOUD KLUITERS FOTO'S ARCHIEF SIAM-CARE

Wereldkinderen

Ieder kind heeft recht op een thuis. Vanuit dat motto komt Wereldkinderen mondiaal op voor de rechten en het welzijn van kinderen zonder ouderlijke zorg. Doel is te voorkomen dat zij moeten opgroeien buiten de beschermende omgeving van het eigen gezin. Zijn ze hun thuis kwijtgeraakt, dan wordt ingezet op een terugkeer naar de biologische familie of in elk geval een pleeggezin in de eigen gemeenschap. Wereldkinderen ondersteunt projecten in Burkina Faso, Zuid-Afrika, Ethiopië, Kenia, Colombia, Haïti, Filipijnen, India, China en Thailand. Wereldkinderen werkt daarbij met vier thema's: een sociaal vangnet voor kwetsbare gezinnen, sociaal-economische versterking van gezinnen, terugkeerprogramma's naar de eigen familie en een vervangend thuis in eigen land. De thema's lopen op projectniveau in de praktijk vaak in elkaar over.

Kijk voor meer informatie over de projecten op www.wereldkinderen.nl.

Elf projecten ondersteunt Wereldkinderen wereldwijd in tien landen. Dit magazine belicht in 2018 de projecthulp in Zuid-Afrika, Kenia, Thailand en Burkina Faso. Hoe is daar de stand van zaken? Wat biedt het project? Is het effectief? Wereldkinderen is al jarenlang betrokken bij projecten in Thailand en steunt sinds 2016 Siam-Care, gerund door Nederlanders Jan-Peter en Natasja Kelder.

Begin jaren negentig nam besmetting met hiv/aids sterk toe in Thailand. In elke sociale klasse trof de ziekte gezinnen. Een kwart eeuw later is de situatie gelukkig verbeterd. Mensen kunnen met goede zorg leven met de ziekte.

Het stigma rondom de ziekte bestaat nog wel. Om die reden houden veel mensen hun mond als ze besmet zijn of durven ze zich niet te laten onderzoeken. Ook ontbreekt het vaak aan de juiste kennis over de ziekte in allerlei lagen van de bevolking. Armoede is een grote belemmering voor het zoeken van de juiste hulp wanneer iemand besmet is.

Kwetsbare gezinnen

Siam-Care is een hulporganisatie die in 1996 startte in de centraal gelegen hoofdstad Bangkok. In 1999 volgde een kantoor in het noordoostelijk gelegen Mukdahan en in 2004 in de zuidelijke kustprovincie Phang Nga. "Formeel ontfermt Siam-Care zich over kinderen en hun families die met hiv/aids te maken hebben", zegt Jan-Peter Kelder. Met zijn vrouw Natasja en hun drie kinderen woont hij in Bangkok. Ze runnen de stichting vrijwillig. Natasja is directeur van de NGO, Jan-Peter is woordvoerder en fondsenwerver. "In die eerste jaren richtte onze stichting zich nog vooral op arme en kwetsbare gezinnen. Nu vind je ons ook op scholen en in kerken en gevangenissen. Verder helpen we kinderen die wees zijn, gehandicapt of tienermoeder of uit een migrantengezin komen. We ondersteunen mensen met welke religieuze achtergrond dan ook."

In en rondom de drie provincies traint de stichting deelnemers in medicatiegebruik, geeft seksuele voorlichting en creëert bewustwording over hiv en aids. "Tien vaste hulpverleners voeren dit werk uit in Bangkok (5), Phang Nga (2) en Mukdahan (3). Extra vrijwilligers ondersteunen hen waar nodig." Jan-Peter vervolgt: "We betalen onderwijskosten, voorzien in medische kosten, herenigen families, bieden opvoedondersteuning aan en wijzen deze kwetsbare mensen op de rechten die ze hebben. Met als uiteindelijk doel dat families en opgroeiende kinderen voor zichzelf kunnen zorgen."

Armoede

Om een beeld van de situatie te schetsen, zoomt Jan-Peter in op de provincies waar zij hulp bieden. "Na Bangkok - waar kwetsbare mensen proberen rond te komen van straatverkoop, schoonmaakwerk of werk in de bouw - openden we na de tsunami van 2004 een kantoor in Phang Nga. Veel kinderen verloren hun ouders, ook waren veel mannen en vrouwen hiv-besmet. Nog altijd is de situatie daar niet stabiel: het regenseizoen duurt acht tot tien maanden, mensen proberen zich te redden met visserij, toerisme of als dagarbeider op rubberplantages."

Het gebied rondom het noordoostelijke Mukdahan is heel primitief en achtergesteld. Bewoners proberen zich staande te houden in de rijst- en suikerteelt of werken op rubberplantages. "Hulpverlening vind je hier verder niet, terwijl rondom Mukdahan nog meer armoede heerst dan in de rest van het land. Het was reden voor ons om ook daarheen te gaan."

De ondersteuning van Siam-Care is mogelijk dankzij donaties van buitenlandse en individuele donoren. “Ook de Thaise overheid biedt soms enige financiële steun, maar dit is veel te weinig voor voedsel en onderwijs. Hierdoor bestaat het risico dat ouders uit geldgebrek hun kinderen naar een weeshuis sturen”, aldus Jan-Peter. “De overheid verstrekt ook gratis medicatie, maar houdt daarbij geen rekening met de kosten die mensen moeten maken, zoals dokterskosten en vervoer naar en verblijf in het ziekenhuis. Bovendien moeten mensen steeds een dag vrij nemen om naar het ziekenhuis te gaan en lopen ze zo inkomsten mis.”

Wereldkinderen draagt sinds 2016 financieel bij. Het tot dan toe gesteunde project in Thailand van Daughters of Charity liet destijds weten op eigen benen te kunnen staan. Projectcoördinator Patricia Nieuwenhuizen: “We kozen voor Siam-Care, omdat de stichting er net als wij naar streeft families bij elkaar te houden. Verspreid over drie jaar maken we tot 2019 in totaal 37.500 euro over. Hiermee kan de stichting jaarlijks tweehonderd kinderen helpen die een gezinslid hebben met hiv of van wie een gezinslid hieraan is overleden.”

Hulp en begeleiding

Het aanbod van Siam-Care sluit goed aan bij de visie van Wereldkinderen. Siam-Care biedt begeleiding aan huis, trainingen en voorlichting ter voorkoming van besmetting, lotgenotencontact en praktische ondersteuning ter plekke, zoals het beschikbaar stellen van een schooluniform, schoolboeken en schoenen, maar ook zeep en tandpasta. Ook kleine spullen waarmee geld kan worden verdiend, stelt Siam-Care ter beschikking, bijvoorbeeld bak- en naaispullen of een kraampje.

Jan-Peter: “Onze hoop is natuurlijk dat de kinderen uiteindelijk verder studeren, maar doel is dat ze minstens het derde jaar van de middelbare school afronden en hun certificaat halen. Dat vergroot de kans op een (betere) baan in de toekomst.”

Bezoek aan Mukdahan

Met directeur Froukje Zwaga reisde Ingrid Levert vorig jaar af naar Mukdahan om een indruk te krijgen van de verleende hulp. Het tweetal werd ontvangen door locatiemanager Siri-boon en collega Jutarat. Ze brachten een bezoek aan het kantoor, daarna bezochten ze drie families uit het zorgprogramma.

“Deze families bewoonden ieder een eigen huis dat er verzorgd uitzag. Het was duidelijk dat zij zelf deden wat in hun

Armoede is een grote belemmering voor het zoeken van de juiste hulp wanneer iemand besmet is.

vermogen lag om rond te komen. Helaas vormen de extra kosten voor medicatie en/of onderwijs een te grote belasting, waardoor de familie de zorg voor het kind niet meer kon opbrengen. Dankzij de ondersteuning van Siam-Care lukt dat nu toch”, aldus Levert.

“In één van de families woont een zestienjarig meisje bij haar opa en oma, die voor haar zorgen sinds haar beide ouders hiv/aids kregen en hier later aan overleden. Zelf heeft ze ook

► Lees verder op pagina 10

hiv en had ze tuberculose. Siam-Care bracht haar destijds naar het ziekenhuis en onderhoudt nog geregeld contact met haar. Een jaar geleden was ze nog te zwak om naar school te gaan.”

Levert en Zwaga constateerden dat Siam-Care een groeiende organisatie is. In Mukdahan bijvoorbeeld is het tweede staf lid recent in dienst gekomen en ook het team in Phang Nga is onlangs uitgebreid met een nieuwe collega.

955 families

Sommige families blijven twee jaar in het zorgprogramma en kunnen daarna voor zichzelf zorgen. Soms nemen gezinnen er langer aan deel, meestal tot het kind de school heeft afgerond. Op die manier heeft Siam-Care tot nog toe 955 families geholpen: 525 in

Wegens succes beëindigd

Dankzij trouwe donateurs steunde Wereldkinderen tot 2015 het project van Daughters of Charity in het noordelijke Phayao. Mede dankzij goede voorlichting en ondersteuning en een verbeterd overheidsbeleid nam het aantal hiv-besmettingen steeds verder af en kon aids worden onderdrukt met medicijnen. Was hiv/aids in 1996 nog een epidemie in de regio, twee decennia later overleden nog maar twee patiënten aan de gevolgen van aids en werden slechts twee baby's geboren met een hiv-infectie. In één generatie is het gelukt de problematiek aan te pakken. Niet alleen is in Phayao het aantal besmettingen enorm afgenomen, maar ook het stigma en de discriminatie. De gezondheid van velen is enorm verbeterd en het is nu gebruikelijk dat kinderen naar school gaan. Op verzoek van Daughters of Charity is de ondersteuning beëindigd.

Bangkok, 340 in Mukdahan en 90 in Phang Nga. Momenteel zitten er respectievelijk 35, 70 en 35 gezinnen in het zorgprogramma. Het zijn aantallen die jaar in, jaar uit stabiel kunnen worden genoemd.

“Hoe vaak een familie wordt gemonitord, hangt van de gezinssituatie af”, zegt Jan-Peter Kelder. “Tiernormoeders bezoeken we gemiddeld één keer per maand. Ook jongeren die moeite hebben met hun medicatie nemen we, afhankelijk van de doktersafpraak één keer per maand of kwartaal mee naar het ziekenhuis. Gezinnen die al verder zijn, spreken of zien we minimaal eens in de drie maanden.”

Alle gezinnen zijn verplicht om vier keer per jaar naar ons kantoor te komen voor een gesprek. “Zo blijven we op de hoogte van bijvoorbeeld school, opvoeding en de levenssituatie, maar ook van het werk, de financiën en gezondheid. Tijdens deze gesprekken maken we afspraken voor de komende drie maanden, bovendien organiseren we dan de trainingen voor de families.” Afgelopen jaar verlieten slechts twee van de tweehonderd kinderen voortijdig school. Alle ondersteunde tiernormoeders zorgen zelf voor hun kinderen. En geen van de weeskinderen heeft te maken met institutionele zorg. “Wat ook mooi is om te zien: onze stichting kan intussen inzetten op de steun van mensen die we destijds als kind hielpen. Zo hebben we op alle drie locaties een medewerker die dankzij ondersteuning de universiteit heeft afgerond. Nu werken ze bij ons en ondersteunen ze jongeren met hun verhalen en ervaring.”

Eind 2019 evalueert Wereldkinderen het project en besluit dan of de steun wordt voortgezet. ■

